

*Yleisten vapaaehtoisten rokotusten
järjestäminen
Anordnande av allmänna frivilliga
vaccinationer*

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Normilomake

Virastotunnus

550001

1 Normi on		2 Antopäivä
☐ 1 määräys	☒ 2 ohje	☐ 3 muu, mikä: _____
		18.10.2002
3 Voimassaolo		4 Dnro tai muu yksilöinti
1.1.2003 -> toistaiseksi		9/02/2002
5 Asiasällön ilmaiseva otsikko		
Yleisten vapaaehtoisten rokotusten järjestäminen		
6 Normin kohderyhmät ja niiden yksilöinti		
☒ 1 Valtionhallinnon ulkopuoliset	terveyskeskukset, kansanterveystyön ky, sairaanhoitopiirit	
☐ 2 Valtionhallinto	_____	
☐ 3 Asianomainen hallinnonala	_____	
7 Yksikkö, josta normi on saatavissa		
Sosiaali- ja terveysministeriö/Terveysosasto		
8 Jakeluosoite	9 Postinumero ja postitoimipaikka	10 Puhuro
Meritullinkatu 8	00023 VALTIONEUVOSTO	(90) 16001
11 Säännökset, joihin viranomaisen toimivalta antaa normi, perustuu		
Tartuntatautilain (583/86) 7 ja 11 §, sellaisena kuin se on laissa (76/1991).		
13 Normi, jonka kumoaa		
Sosiaali- ja terveysministeriön 1.1.1993 antaman ohjeen nro 114/02/92 Yleisten vapaaehtoisten rokotusten järjestäminen.		
14 Huomautuksia		
Sosiaali- ja terveysministeriön määräyskokoelma 2002:1		
Ohje on luettavissa myös Valtion Säädöstietopankissa, osoitteessa www.finlex.fi		
ISSN	Sivumäärä	
0787-992X	18	
15 Asiasanat		
Kansanterveys, ohjeet, rokotus, tartuntataudit, terveystalvet		

Jakelussa mainituille

18.10.2002

YLEISTEN VAPAAEHTOISTEN ROKOTUSTEN JÄRJESTÄMINEN

Valtuutussäännös

Tartuntatautilain (583/86) 7 ja 11 §, sellaisena kuin se on laissa (76/1991).

Kohderyhmät

Terveyskeskuksia ylläpitävät kunnat ja kansanterveystyön kuntainliitot
Kansanterveyslaitos
Sairaanhoitopiirit

Voimassaoloaika

1.1.2003 – toistaiseksi

Kumottavat normit

Sosiaali- ja terveysministeriön 1.1.1993 antaman ohjeen nro 114/02/92 Yleisten vapaaehtoisten rokotusten järjestäminen.

YLEISTEN VAPAAEHTOISTEN ROKOTUSTEN JÄRJESTÄMINEN

Tartuntatautilain 7 ja 11 §:n mukaisesti kuntien on järjestettävä yleisiä vapaaehtoisia rokotuksia ja terveystarkastuksia sosiaali- ja terveysministeriön antamien ohjeiden mukaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa seuraavat ohjeet yleisten vapaaehtoisten rokotusten järjestämisestä 1.1.2003 alkaen (yleinen rokotusohjelma).

I. YLEINEN ROKOTUSOHJELMA

A. Rokotteet

Yleisessä rokotusohjelmassa voidaan käyttää seuraavia rokotteita:

Lyhenne	Rokote
BCG	tuberkuloosirokote (<i>Bacillus Calmette-Guérin</i>)
dTap	kurkkumätä (d), jäykkäkouristus (T) ja soluton hinkuyskä (ap, a=acellular) –rokote; tehosterokotuksiin
DTwP	kurkkumätä (D)-, jäykkäkouristus (T)- ja kokosolu hinkuyskä (wP, w = whole cell) -rokote; esim. KTL:n Kolmoisrokote
DTaP	kurkkumätä (D), jäykkäkouristus (T) ja soluton hinkuyskä (aP) –rokote
dTap, dtap	kurkkumätä (d), jäykkäkouristus (T, t) ja soluton hinkuyskä (ap) –rokote; tehosterokotuksiin
dT	kurkkumätä (d) ja tetanus(aikuis)rokote tehosterokotuksiin
Hib	<i>Haemophilus influenzae</i> tyyppi b –rokote invasiivisia hemofilustauteja vastaan
IPV	inaktivoituja tyyppi 1, 2 ja 3 viruksia sisältävä poliorokote
DTaP-IPV, dTap-IPV	kurkkumätä (D, d), jäykkäkouristus (T), soluton hinkuyskä (aP) ja polio (IPV) –rokote
MPR	tuhkarokko-, sikotauti- ja vihuriokkorokote
HBV	hepatiitti B –rokote
influenssa	influenssarokote

Rokotteiden antigeenimääriä kuvaavat merkinnät

D, T, P	antigeenimäärä perusrokotussarjan rokotteessa
d, t, p	alhaisempi antigeenimäärä tehosterokotteessa

Rokotteiden annostelussa, antotavassa ja rokotusten vasta-aiheissa noudatetaan rokotteen valmistajan ja Kansanterveyslaitoksen ohjeita.

B. Rokotukset

Lasten ja nuorten suojaamiseksi tartuntataudeilta annetaan rokotuksia vuoden 2003 alusta seuraavasti:

1. Lasten ja nuorten rokotukset

Rokote	ikä, jolloin rokotus suositellaan annettavaksi
HBV	hepatiitti B –äitien ja –isien vastasyntyneille lapsille (0, 1, 2, ja 12 kk) ¹
BCG	< 1 vko
DTwP I	3 kk
DTwP II, Hib I	4 kk
DTwP III	5 kk
IPV I, Hib II	6 kk
IPV II	12 kk
MPR I, Hib III	14-18 kk
DTwP IV, IPV III	20-24 kk
MPR II, DTaP/dTap/dtap	6 v ²
IPV IV	6-7 v
dT	11-12 v ³
Influenssa	> 6kk ¹

¹ Kansanterveyslaitoksen määrittämiin kliinisiin riskiryhmiin kuuluville

² 6-vuotiaana DTaP/dTap/dtap-rokotteen saaneille annetaan 14-16-vuotiaana dT/dtap-rokote.

³ Vain, jos ei ole saanut DTaP/dTap/dtap-rokotetta 6 v:n iässä

Jos sopiva DTaP-IPV/dTap-IPV tulee saataville, ehdotettu ohjelma mahdollistaa myös sen käytön. Silloin kaikki 6-7 vuoden iässä annettavaksi suositellut rokotteet on mahdollista antaa kahtena pistoksena yhdellä käynnillä.

2. Riskiryhmien rokotukset

Erikseen määritellyille henkilöryhmille, joiden terveydelle influenssa aiheuttaa oleellisen uhan, tulee antaa vuosittain ennen epidemiakauden alkua influenssarokotus. Kansanterveyslaitos ilmoittaa vuosittain käytettävät rokotteet ja rokotusindikaatiot sekä huolehtii influenssarokotteiden jakelusta terveyskeskuksiin.

Henkilöille, joilla ammattinsa tai elinolosuhteidensa vuoksi on lisääntynyt vaara saada hepatiitti B-tartunta, tulee antaa HBV -rokote. Kansanterveyslaitos antaa erillisen suosituksen rokotusindikaatioista.

3. Rokotussuojan ylläpito

Edellä kuvattujen rokotusten antamaa suojaa suositetaan ylläpidettäväksi tehosterokotuksin seuraavasti:

BCG	ei aihetta tehosterokotuksiin
dT	tehosterokotus on tarpeen 10 vuoden välein
Polio	ei aihetta tehosterokotuksiin. Hyvä immuni- teetti luodaan neljän poliorokoteannoksen pe- rusrokotusohjelmalla neuvolaiässä
Hib	ei aihetta tehosterokotuksiin
MPR	ei aihetta tehosterokotuksiin
Influenssa	rokotuksen uusiminen vuosittain ennen epide- miakauden alkua tarpeen
HBV	ei yleensä aihetta tehosterokotuksiin. Kansan- terveyslaitos antaa poikkeustapauksia koskevat suositukset.

II. MUUT ROKOTUKSET

Kansanterveyslaitos antaa erillisiä suosituksia muista kuin yleiseen rokotusohjelmaan kuuluvista rokotuksista (muun muassa lääketieteellisiin riskiryhmiin kuuluvien ja ulkomaille matkaavien henkilöiden rokotuksista).

Puolustusvoimissa toimeenpantavista pakollisista rokotuksista päätetään erikseen.

III. ROKOTUSTEN SEURANTA

Annetut rokotukset kirjataan joko rokotusten seurantalomakkeelle tai vastaavaan kohtaan sähköisessä tietojärjestelmässä. Kirjauksesta on käytävä ilmi rokotetun henkilötietojen lisäksi rokotuspäivämäärä, rokotteen nimi, eränumero, pistoskohta, rokotustapa (esim. i.m.) sekä rokottaja. Kansanterveyslaitos seuraa rokotusten kattavuutta näiden tietojen avulla otantatutkimuksin. Lapsilla merkintä rokotuksesta tehdään myös vanhemmille annettavaan neuvolakorttiin, aikuisilla henkilökohtaiseen terveyskorttiin.

Rokotusten aiheuttamat vakavat tai odottamattomat haittavaikutukset tulee ilmoittaa tähän tarkoitettuun lomakkeella Kansanterveyslaitoksen rokoteosastolle. Kiireellisissä tapauksissa ilmoituksen voi tehdä myös puhelimitse.

Peruspalveluministeri

Eva Biaudet

Ylilääkäri

Jukka Mattila

JAKELU: Terveyskeskuksia ylläpitävät kunnat ja kansanterveystyön kuntayhtymä
Kansanterveyslaitos
Sairaanhoitopiirit

TIEDOKSI: Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus
Lääninhallitukset
Pääesikunta
Suomen Kuntaliitto
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Lääkelaitos
Työterveyslaitos

*Anordnande av allmänna frivilliga
vaccinationer*

SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSMINISTERIET

Normblankett

Ämbetsverksbeteckning
550001

1 Normen är		2 Datum för utfärdante
☐ 1 föreskrift ☒ 2 anvisning ☐ 3 annan, vad _____		18.10.2002
3 Giltighetstid 1.1.2003 -> tills vidare		4 Dnr eller annan specifikation 9/02/2002
5 Rubrik som anger sakinnehållet Anordnande av allmänna frivilliga vaccinationer		
6 Normens målgrupper och specifikation av dem		
☒ 1 Utom statsförvaltningen hälsovårdscentraler, inom folkhälsarbete kommunförbund, sjukvårdsdistrikt		
☐ 2 Inom statsförvaltningen		
☐ 3 Förvaltningsområdet i fråga		
7 Den enhet hos vilken normen kan erhållas Social- och hälsovårdsministeriet/ Hälsoavdelningen		
8 Utdelningsadress PB 33	9 Postnummer och postanstalt 00023 Statsrådet	10 Tel. nr (90)16001
11 Stadganden på vilka behörigheten att meddela normen grundar sig 11 § lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) sådan den lyder i lag 76/1991		
13 Normen har delvis upphävts Social- och hälsovårdsministeriets anvisningar 1.1.1993 Anordnande av allmänna frivilliga vaccineringar		
14 Anmärkningar Social- och hälsovårdsministeriets föreskriftssamling 2002:1 Finns även på webben under adressen www.finlex.fi		
ISSN 0787-9954	Sidantal 18	
15 Nyckelord Folkhälsa, hälsovårdscentraler, infektionssjukdomar, instruktioner, vaccination,		

Enligt sändlista

ANORDNANDE AV ALLMÄNNA FRIVILLIGA VACCINATIONER

Bemyndigande

11 § lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) sådan den lyder i lag 76/1991

Målgrupper

Kommuner och samkommuner för folkhälsoarbetet som är huvudmän för hälsovårdscentraler

Folkhälsoinstitutet

Sjukvårdsdistrikten

Giltighetstid

1.1.2003 – tills vidare

Normer som upphävs

Social- och hälsovårdsministeriets anvisningar 1.1.1993 Anordnande av allmänna frivilliga vaccinerings.

ANORDNANDE AV ALLMÄNNA FRIVILLIGA VACCINATIONER

Enligt 11 § lagen om smittsamma sjukdomar skall allmänna frivilliga vaccineringar och hälsoundersökningar anordnas enligt social- och hälsovårdsministeriets anvisningar.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar följande anvisningar om anordnande av allmänna frivilliga vaccinationer fr.o.m. 1.1.2003 (allmänt vaccinationsprogram).

I. ALLMÄNT VACCINATIONSPROGRAM

A. Vaccin

I det allmänna vaccinationsprogrammet kan användas följande vaccin:

Förkortning	Vaccin
BCG	tuberkulosvaccin (Bacillus Calmette-Guérin)
dTap	difteri- (d), stelkramps- (T) och acellulärt kikhostvaccin (ap); för revaccination
DtwP	difteri- (D) och stelkrampsvaccin (T) samt helcellsvaccin mot kikhosta (wP, w = whole cell), t.ex. Folkhälsoinstitutets trippelvaccin
DtaP	difteri- (D), stelkramps- (T) och acellulärt kikhostvaccin (aP)
dTap, dtap	difteri- (d), stelkramps- (T, t) och acellulärt kikhostvaccin (ap); för revaccination
dT	difteri- (d) och tetanusvaccin (för vuxna) för revaccination
Hib	Haemophilus influenzae typ b-vaccin mot invasiva hämofilusinfektioner
IPV	poliovaccin som innehåller inaktiverat virus av typ 1, 2 och 3
DtaP-IPV, dTap-IPV	difteri- (D, d), stelkramps- (T), acellulärt kikhost- (aP) och poliovaccin (IPV)
MPR	vaccin mot mässling, påssjuka och röda hund
HBV	hepatit B-vaccin
Influensa	influensavaccin

Anteckningar som beskriver vaccinets antigenmängd

D, T, P	antigenmängd i vaccin avsedd för grundvaccination
d, t, p	en lägre antigenmängd i vaccin avsedd för revaccination

Beträffande dosering, användningssätt och kontraindikationer skall vaccintillverkarens och Folkhälsoinstitutets anvisningar iakttas.

B. Vaccinationer

För att skydda barn och unga mot smittsamma sjukdomar vaccineras de från ingången av år 2003 enligt följande:

1. Vaccination av barn och unga

Vaccin	ålder, då vaccination rekommenderas
HBV	nyfödda barn (0, 1, 2, och 12 mån.) ¹ då modern eller fadern har hepatit B-virus
BCG	< 1 vecka
DTwP I	3 mån
DTwP II, Hib I	4 mån.
DTwP III	5 mån
IPV I, Hib II	6 mån.
IPV II	12 mån.
MPR I, Hib III	14-18 mån.
DTwP IV, IPV III	20-24 mån
MPR II, DtaP/dTap/dtap	6 år ²
IPV IV	6-7 år
dT	11-12 år ³
Influensa	> 6 mån.

¹ de som hör till kliniska riskgrupper fastställda av Folkhälsoinstitutet

² de som vid 6 års ålder fått DtaP/dTap/dtap-vaccin vaccineras vid 14-16 års ålder med dT/dtap-vaccin.

³ endast de som inte fått DtaP/dTap/dtap-vaccin vid 6 års ålder

Om ett lämpligt DtaP-IPV/dTap-IPV-vaccin kommer ut på marknaden möjliggör det föreslagna programmet också dess användning. Då kan allt vaccin som rekommenderas vid 6-7 års ålder ges som två injektioner vid ett besök.

2. Vaccination av riskgrupper

De persongrupper som fastställs särskilt och för vilka influensa utgör ett väsentligt hot mot hälsan skall oberoende av ålder årligen vaccineras mot influensa innan epidemiperioden börjar. Folkhälsoinstitutet meddelar årligen vilket vaccin som används och vaccinationsindikationerna samt sörjer för distributionen av influensavaccin till hälsovårdscentralerna.

Personer som på grund av sitt yrke eller sina levnadsförhållanden löper ökad risk att få B-hepatitinfektion skall vaccineras med HBV-vaccin. Folkhälsoinstitutet utfärdar separata rekommendationer om indikationerna för vaccination.

3. Upprätthållande av vaccinationsskyddet

Det rekommenderas att det skydd som de ovan nämnda vaccinationerna ger upprätthålls med revaccinationer enligt följande:

BCG	kräver ingen revaccination
dT	revaccination med 10 års mellanrum
Polio	kräver ingen revaccination. En god immunitet fås med ett grundvaccinationsprogram bestående av 4 poliovaccindoser som ges då barnet är under skolåldern
Hib	kräver ingen revaccination
MPR	kräver ingen revaccination
Influensa	kräver upprepad vaccination årligen innan epidemiperioden börjar
HBV	kräver i allmänhet inte revaccination. Folkhälsoinstitutet utfärdar rekommendationer för undantagsfall.

II. ÖVRIGA VACCINATIONER

Folkhälsoinstitutet utfärdar separata rekommendationer om vaccinationer som inte ingår i det allmänna vaccinationsprogrammet (bl.a. vaccination av personer som hör till medicinska riskgrupper och vaccinationer för personer som reser utomlands).

Om obligatoriska vaccinationer som verkställs inom försvarsmakten bestäms särskilt.

III. UPPFÖLJNING AV VACCINATIONERNA

De vaccinationer som har utförts antecknas antingen i en uppföljningsblankett för vaccinationer eller på motsvarande ställe i ett elektroniskt datasystem. Av anteckningen skall utöver den vaccinerades personuppgifter framgå vaccinationsdatum, vaccinets namn, satsnummer, injektionsställe, vaccinationssätt (t.ex. i.m.) samt vaccinatör. När det gäller barn görs en anteckning om vaccinationen också på det rådgivningskort som ges till föräldrarna. Med hjälp av dessa uppgifter kontrollerar Folkhälsoinstitutet omfattningen av vaccinationerna genom stickprovsundersökningar.

Allvarliga eller oväntade biverkningar av vaccination skall anmälas till Folkhälsoinstitutets vaccinationsavdelning med en blankett avsedd för ändamålet. I brådskande fall kan anmälan även göras per telefon.

Omsorgsminister

Eva Biaudet

Överläkare

Jukka Mattila

SÄNDLISTA:

Kommuner och samkommuner för folkhälsoarbetet som är-
huvudmän för hälsovårdscentraler
Folkhälsoinstitutet
Sjukvårdsdistrikten

FÖR KÄNNEDOM:

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälso-
vården
Länsstyrelserna
Huvudstaben
Finlands Kommunförbund